

FI Dnr 18-9128

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till föreskrifter och allmänna råd om börsers förteckningar över innehav av finansiella instrument

Sammanfattning

I propositionen Skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument (prop. 2017/18:263) föreslås bland annat att lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument ska upphävas och att bestämmelserna om anmälningsskyldighet för anställda och uppdragstagare i börser ska föras över till lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Bestämmelserna om anmälningsskyldighet för anställda och uppdragstagare i värdepappersinstitut ska enligt förslaget utmönstras, eftersom det finns motsvarande bestämmelser på EU-nivå.

Finansinspektionens förslag är att utmönstra värdepappersinstituten ur Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2002:8) om förteckning över vissa innehav av finansiella instrument samt att fortsättningsvis låta börser omfattas av nya föreskrifter och allmänna råd med oförändrat innehåll. På så sätt anpassas Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd till de lagändringar som föreslås i propositionen.

I Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2002:11) om skyldighet att elektroniskt lämna uppgifter om handel med vissa finansiella instrument föreslås att en hänvisning till AnmL tas bort.

De nya föreskrifterna och allmänna råden samt ändringsföreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Bakgrund och målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.3	Regleringsalternativ	4
1.4	Rättsliga förutsättningar	4
1.5	Ärendets beredning	5
2	Motivering och överväganden.....	5
2.1	Föreskrifter och allmänna råd om börsers förteckningar över vissa innehav av finansiella instrument	5
2.2	Finansinspektionens föreskrifter om skyldighet att elektroniskt lämna uppgifter om handel med vissa finansiella instrument	6
2.3	Ikraftträdande	6
3	Förslagets konsekvenser.....	7
3.1	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	7
3.2	Konsekvenser för företagen	7
3.3	Konsekvenser för Finansinspektionen	8
3.4	Ikraftträdande och informationsinsatser	8

1 Utgångspunkter

1.1 Bakgrund och målet med regleringen

I propositionen Skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument (prop. 2017/18:263) föreslås bland annat att lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument (AnmL) ska upphävas och att bestämmelserna om anmälningsskyldighet för anställda och uppdragstagare i börser ska föras över till lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV). Bestämmelserna om anmälningsskyldighet för anställda och uppdragstagare i värdepappersinstitut ska enligt förslaget utmönstras, eftersom det finns motsvarande bestämmelser på EU-nivå.

Finansinspektionens förslag syftar till att anpassa Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd till de lagändringar som föreslås i propositionen.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Av 12 § första stycket AnmL framgår följande: Den som är anställd eller uppdragstagare i ett värdepappersinstitut eller en börs, och som normalt kan antas ha tillgång till icke offentliggjord information om förhållanden som kan påverka kursen på finansiella instrument, ska skriftligen anmäla innehav av finansiella instrument och ändring i innehavet till arbetsgivaren. I andra stycket anges att vid tillämpningen av första stycket ska följande finansiella instrument likställas med den anmälningsskyldiges egna, nämligen sådana som ägs av

1. make eller sambo till den anmälningsskyldige, och
2. omyndiga barn som står under den anmälningsskyldiges vårdnad.

Av 13 § första stycket AnmL framgår det att värdepappersinstitut och börser ska föra en förteckning över sådana anmälningar om innehav av finansiella instrument som gjorts enligt 12 §. I 13 § andra stycket står det att om ett värdepappersinstitut eller en börs underlåter att föra en sådan förteckning, ska Finansinspektionen förelägga företaget att göra rättelse.

Finansinspektionen har fått bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka som är anmälningsskyldiga enligt 12 § AnmL och vad en förteckning enligt 13 § samma lag ska innehålla. Finansinspektionen har meddelat föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldigheten i värdepappersinstitut, börser och auktoriserade marknadsplatser (Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd [FFFS 2002:8] om förteckning över vissa innehav av finansiella instrument).

Enligt förslaget i prop. 2017/18:263 upphävs AnmL och motsvarande bestämmelser för börser föras in i LV i stället. En skillnad är att det inte längre anges vilken åtgärd Finansinspektionen ska vidta om en börs inte för en förteckning över gjorda anmälningar. Därmed kommer bestämmelserna i

25 kap. LV om ingripanden vara tillämpliga i stället. De nya bestämmelserna i LV omfattar inte värdepappersinstitut. Sedan den 3 januari 2018 finns dock regler på EU-nivå om privata transaktioner för vissa befattningshavare i värdepappersinstitut.¹ Begreppet auktoriserade marknadsplatser utmönstrades ur svensk lagstiftning år 2007.

I propositionen som nämns ovan föreslås också en ny lag som föreskriver anmälningsskyldighet för vissa offentliga funktionärer. Det påverkar dock inte förslaget i detta regelärende. I övrigt är inga nya regelverk på detta område planerade.

1.3 Regleringsalternativ

Förslaget till nya föreskrifter och allmänna råd samt ändringsföreskrifter är ett led i anpassningen till de lagändringar som regeringen föreslår i propositionen.

Finansinspektionen bedömer att det även fortsättningsvis bör finnas bindande föreskrifter om vilka anställda och uppdragstagare i en börs som är anmälningsskyldiga. I dessa föreskrifter bör det också framgå vad det ska vara för innehåll i den förteckning som börserna ska föra. Föreskrifterna bör liksom i dag kompletteras av allmänna råd om vilka som normalt bör vara anmälningsskyldiga.

1.4 Rättsliga förutsättningar

I propositionen föreslås att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka som är anmälningsskyldiga enligt 1 kap. 15 § LV, och vad en förteckning enligt 1 kap. 16 § samma lag ska innehålla (1 kap. 17 § LV). Finansinspektionen utgår i sitt förslag från att Finansinspektionen får bemyndigande att meddela sådana föreskrifter för börser.

Bemyndigande till stöd för att ta bort hänvisningen i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2002:11) om skyldighet att elektroniskt lämna uppgifter om handel med vissa finansiella instrument finns i 6 kap. 1 § 60 förordningen (2018:1373) om ändring i förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden, som träder i kraft den 1 januari 2019.

När det gäller bemyndigande för att utmönstra värdepappersinstitut ur Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om förteckning över vissa innehav av finansiella instrument, anser Finansinspektionen att bemyndigandet i 10 § förordningen (2016:1316) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning omfattar en sådan ändring. I frågan om vad en

¹ Se artikel 29 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 av den 25 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.

förteckning över gjorda anmälningar ska innehålla följer bemyndigandet av 10 § andra stycket 2. När det gäller vilka anställda och uppdragstagare som är anmälningsskyldiga kan konstateras att vissa redaktionella ändringar gjordes i bemyndigandet när det lyftes över från marknadsmissbruksförordningen (2000:1101) till förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning som trädde i kraft den 1 februari 2017. Dessutom gjordes ytterligare en justering som inte kan förklaras på annat sätt än att det var ett skrivfel. Från att avse vilka som är anmälningsskyldiga enligt 12 § AnmL kom bestämmelsen att handla om vilka som är anmälningsskyldiga enligt 12 § 3. Någon tredje punkt finns inte i paragrafen och har inte heller funnits. Finansinspektionen tolkar mot den bakgrunden bemyndigandet i 10 § andra stycket 1 som att det har samma räckvidd som före den 1 februari 2017.

Slutligen omfattar nuvarande föreskrifter och allmänna råd även auktoriserade marknadsplatser. Finansinspektionen har av naturliga skäl inte längre kvar något bemyndigande att meddela föreskrifter för auktoriserade marknadsplatser och kan därmed inte upphäva föreskrifterna för dessa företag. Tills vidare kommer därför 1 och 2 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om förteckning över vissa innehav av finansiella instrument att fortsätta gälla för auktoriserade marknadsplatser. Bestämmelserna saknar dock stöd i lag eller förordning och kan inte tillämpas.

1.5 Ärendets beredning

Finansinspektionen har under arbetet med förslaget inte använt sig av någon extern referensgrupp. Anledningen är att förslaget inte innebär någon större ändring i sak av nuvarande reglering på området för börser.

2 Motivering och överväganden

Finansinspektionen redogör i avsnitt 2.1 för förslaget till nya föreskrifter och allmänna råd om börserns förteckningar över vissa innehav av finansiella instrument. I avsnitt 2.2 redogörs för förslaget till ändring i Finansinspektionens föreskrifter om skyldighet att elektroniskt lämna uppgifter om handel med vissa finansiella instrument. Slutligen, i avsnitt 2.3, behandlas frågan om tidpunkten för ikraftträdandet.

2.1 Föreskrifter och allmänna råd om börserns förteckningar över vissa innehav av finansiella instrument

Anmälningsskyldigheten för anställda och uppdragstagare i börser infördes för att så långt som möjligt undanröja alla betänkligheter om att det förekommer insiderhandel, så att allmänhetens förtroende för de finansiella marknaderna upprätthålls (prop. 1999/2000:109 s. 72). I propositionen Skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument (prop. 2017/18:263 s. 40) anförs att för att uppnå detta syfte och för att underlätta

Finansinspektionens tillsyn bör bestämmelserna om anmälningsskyldighet för anställda och uppdragstagare i börser gälla även i fortsättningen.

I linje med övervägandena i propositionen anser Finansinspektionen att innehållet i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om förteckning över vissa innehav av finansiella instrument bör vara oförändrat för börser. Eftersom värdepappersinstitutet enligt regeringens förslag inte längre kommer att omfattas av lagreglerna om anmälningsskyldighet, och Finansinspektionen därmed kommer att sakna bemyndigande att meddela föreskrifter i frågan, bör värdepappersinstitutet inte heller omfattas av Finansinspektionens bestämmelser.

Mot bakgrund av att bestämmelserna om auktoriserade marknadsplatser måste behållas tills vidare, och kan komma att upphävas i särskild ordning, föreslår Finansinspektionen att börserna regleras i en ny författning som lämpligen ges en något annorlunda rubrik.

I övrigt innebär förslaget till nya föreskrifter och allmänna råd för börser att hänvisningar till AnmL ersätts med hänvisningar till LV, dit lagbestämmelserna enligt propositionen flyttas. Dessutom föreslås vissa språkliga och redaktionella ändringar som inte är avsedda att medföra någon ändring i sak.

2.2 Finansinspektionens föreskrifter om skyldighet att elektroniskt lämna uppgifter om handel med vissa finansiella instrument

I 1 § andra stycket Finansinspektionens föreskrifter om skyldighet att elektroniskt lämna uppgifter om handel med vissa finansiella instrument finns en upplysning om var Finansinspektionens rätt att få uppgifter regleras. Det anges att den rätten följer av dels 6 kap. 1 a § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (LHF), dels 18 § första stycket AnmL. Bestämmelsen i AnmL hänvisar till bestämmelsen i LHF.

Eftersom AnmL enligt regeringens förslag ska upphävas föreslår Finansinspektionen att hänvisningen i 1 § andra stycket Finansinspektionens föreskrifter om skyldighet att elektroniskt lämna uppgifter om handel med vissa finansiella instrument tas bort.

2.3 Ikraftträdande

Finansinspektionen föreslår att de nya föreskrifterna och allmänna råden liksom ändringsföreskrifterna ska träda i kraft den 1 januari 2019, dvs. samtidigt som de föreslagna lagändringarna.

3 Förslagets konsekvenser

För en beskrivning av vad Finansinspektionen vill uppnå med förslagen, av vilka alternativa lösningar som finns för detta, och vilka effekterna blir om vi inte reglerar, se avsnitten 1.1 och 1.3. Se även en redogörelse för de bemyndiganden som ligger till grund för de föreslagna ändringarna i avsnitt 1.4.

Finansinspektionen anser att föreskrifter behövs för att säkerställa ett förtroende för att personer som är verksamma i börser, och som regelbundet innehar insiderinformation, inte utnyttjar informationen för egen vinning. Finansinspektionen bedömer att regleringen överensstämmer med och inte går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Nedan behandlas konsekvenserna av föreslagna föreskrifter och allmänna råd och ändringföreskrifter.

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Finansinspektionen bedömer att varken de nya föreskrifterna och allmänna råden eller ändringsföreskrifterna får några konsekvenser för samhället eller konsumenterna eftersom förslagen inte bedöms medföra några kostnader för företagen. Förslagen syftar till att förebygga att insiderinformation utnyttjas när vissa personer verksamma i börser genomför affärer med finansiella instrument.

3.2 Konsekvenser för företagen

3.2.1 Berörda företag

Föreskrifterna, de allmänna råden och ändringarna berör för närvarande Nasdaq Stockholm Aktiebolag och Nordic Growth Market NGM Aktiebolag.

Värdepappersinstituterna kommer inte längre att tillämpa föreskrifterna och berörs därför inte av förslaget.

3.2.2 Kostnader för företagen

Eftersom de berörda företagen redan följer bestämmelser som motsvarar de som nu föreslås innebär förslaget inte några ökade kostnader för företagen.

Värdepappersinstituterna följer sedan tidigare regler på EU-nivå som motsvarar reglerna för börser. De bedöms därför inte få några ökade kostnader av förslaget.

3.2.3 *Konsekvenser för små företag*

De föreslagna nya föreskrifterna och allmänna råden och föreskriftsändringarna bedöms inte få några konsekvenser för andra företag än de som nämns ovan.

3.3 Konsekvenser för Finansinspektionen

De föreslagna nya föreskrifterna och allmänna råden och ändringsföreskrifterna innebär inte någon förändring i sak av vad som redan gäller i dag för börser, alltså är resursbehovet oförändrat.

Värdepappersinstitutet följer sedan tidigare regler på EU-nivå som motsvarar reglerna för börser och därför är resursbehovet oförändrat.

3.4 Ikraftträdande och informationsinsatser

De nya föreskrifterna och allmänna råden och ändringsföreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Finansinspektionen bedömer inte att myndigheten behöver ta någon särskild hänsyn när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Eftersom förslaget endast träffar ett fåtal företag anser Finansinspektionen att det inte heller behövs några speciella informationsinsatser, utöver löpande dialog med de berörda företagen som nämns ovan och värdepappersinstitutet.